

Väliskomisjon

2015/2105(INI)

18.4.2016

ARVAMUS

Esitaja: väliskomisjon

Saaja: rahvusvahelise kaubanduse komisjon

uue kaugelevaatava ja innovaatilise kaubanduse ja investeringute
tulevikustrateegia kohta
(2015/2105(INI))

Arvamuse koostaja: Tokia Saïfi

ETTEPANEKUD

Väliskomisjon palub vastutaval rahvusvahelise kaubanduse komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. võtab teadmiseks Euroopa Liidu uue kaubandus- ja investeerimisstrateegia „Kaubandus kõigile: vastutustundlikuma kaubandus- ja investeerimispoliitika poole“ ning rõhutab kaubanduse kesket rolli rahu, jätkusuutliku majanduskasvu, arengu ja tööhõive valdkonnas; tõdeb seetõttu, et EL kannab oma kaubandus- ja välissuhetes üha suuremat vastutust selle eest, et aidata kaasa nende eesmärkide saavutamisele;
2. tuletab meelde, et Euroopa Liidu välispoliitika valdkonnad peavad olema sidusad nii omavahel kui ka muude välismõõtmega poliitikavaldkondadega, eelkõige kaubanduspoliitika, arengupoliitika, inimõiguste, põllumajandus-, keskkonna-, energia- ja rändepoliitikaga, ning olema suunatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 21 sätestatud eesmärkide saavutamisele; rõhutab, et ELi kaubanduspoliitika ning kaubandus- ja investeerimislepingud on ELi välispoliitika lahutamatu osa ning kutsub sellega seoses Euroopa Liitu ja selle liikmesriike üles võtma vastu ELi üldise välis- ja julgeolekupoliitika strateegia; rõhutab sellega seoses komisjoni asepresidendi ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja Euroopa välisteenistuse kesket koordineerivat rolli ning kolmandates riikides asuvate Euroopa Liidu delegatsioonide olulist kohapealset kaasaaitavat rolli ELi põhiväärtuste ja õiguste järgimise edendamisel; kutsub liikmeriike üles olema üksmeelsed;
3. tuletab meelde, et kaubanduspoliitika aitab kaitsta ja edendada Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 määratletud ELi väärtusi, nagu demokraatia, õigusriigi põhimõte, inimõiguste, põhiõiguste ja -vabaduste austamine, solidaarsus, võrdõiguslikkus, inimväärikuse austamine ning keskkonnakaitse ja sotsiaalsed õigused; on seisukohal, et nende väärtuste järgimine võimaldaks lõpetada ebaausate tavade kasutamise, ning et kaubanduspoliitika oleks tõhus siis, kui kõik maailmakaubanduse peamised osalised järgivad samu reegleid, seda ka riigihangete puhul; rõhutab, et ELi kaubanduspoliitika peab olema kooskõlas säästva arengu tegevuskavast (aastani 2030) tulenevate säästva arengu eesmärkidega ja aitama kaasa nende elluviimisele; väljendab heameelt komisjoni teate üle korrupsioonivastast võitlust võimaldavate mehhanismide lisamise kohta kaubanduslepingutesse ja ootab huviga väljapakutavaid meetmeid;
4. rõhutab, et kõik ELi kaubanduslepingud peaksid sisaldama siduvaid inimõiguste alaseid klausleid, mis võimaldaksid ELil jõustada ja edendada kolmandates riikides universaalseid väärtusi; märgib, et selliste klauslite tegelik kasutamine ja kolmandatelt riikidelt kohustuste täitmise nõudmine eeldab poliitilist tahet; nõuab põhjalikumat konsulteerimist parlamendiga kaubandus- ja investeerimislepingute läbirääkimisprotsessi varastes etappides, inimõigusklauslite tulemuslikku rakendamist ning parlamendile aruandmist lepingute inimõigustealaste aspektide kohta;
5. rõhutab, et üldine soodustuste süsteem, säästvat arengut ja head valitsemistava stimuleeriv erikord ja algatus „Kõik peale relvade“ võivad olla vahendid, millega saab tagada nende väärtuste austamise, ning rõhutab nende tõhusa rakendamise ja järelevalve olulisust; väljendab heameelt komisjoni avaldatud esimese kahe aasta aruande üle, mis käsitleb säästvat arengut ja head valitsemistava stimuleeriva erikorra rakendamise tulemusi, ja

aruande avaldamisele eelnenud arutelu üle parlamendiga;

6. rõhutab, et ELi kaubanduspoliitika on majandusdiplomaatia vahend, mis võib ühtlasi toetada terrorismi algpõhjuste kõrvaldamist;
7. rõhutab vajadust arendada välja jätkusuutlik ja vastutustundlik kaubandus; rõhutab vajadust viia ellu kaubanduslepingute säästva arengu peatükid, mis võimaldavad kogu tarneahela ulatuses edendada rangeid sotsiaalseid ja keskkonnastandardeid, kooskõlas kehtivate rahvusvaheliste konventsioonidega ja eelkõige tihedas koostöös Rahvusvahelise Tööorganisatsiooniga (ILO); palub Euroopa Komisjonil võtta neid aspekte lepingute mõju eel- ja järelhindamisel rohkem arvesse;
8. väljendab heameelt komisjoni teadete üle mitme õiglast kaubandust toetava algatuse kohta ja ergutab komisjoni jätkama selliste meetmete esitamist ühise kaubanduspoliitika raames;
9. tuletab meelde, et kaubandusläbirääkimiste tulemuseks ei tohiks olla ELi normide nõrgenemine ning et läbirääkimistel tuleb kaitsta ELi kodanike huve ja ühiskondlikke valikuid ning reguleerimisõigust; rõhutab, et kaubanduslepingud ja ELi kaubanduspoliitika on oluline vahend, mis aitab tugevdada üha suurema surve alla sattunud ülemaailmset eeskirjadel põhinevat kaubandussüsteemi; märgib, et see on eriti oluline ELi jaoks, kelle majandus sõltub suurel määral kaubandusest; rõhutab, et EL peab võtma sihiks kehtestada oma kaubanduspoliitika abil kõrgetasemelised ülemaailmsed standardid,
10. palub komisjonil tagada kaubanduslepingute korrektne rakendamine, muu hulgas kaasates ulatuslikumalt ja läbipaistvalt viisil Euroopa Parlamenti, sidusrühmi ja kodanikuühiskonda ning tagades, et kõik osapooled sõlmitud lepingutest tulenevat kasu ka tegelikult tunnetaksid; rõhutab vajadust pöörata suuremat tähelepanu sõlmitud lepingute vastastikusele täitmisele ja kohaldamisele; kutsub komisjoni üles tagama eelkõige inimõigusi ja põhilisi tööõigusi puudutavate kohustuste täitmise;
11. tuletab meelde, et mitmepoolsed kaubandusläbirääkimised, mitmepoolsete kaubandussuhete raamistiku tugevdamine ja koostöö WTOga jäävad ELi jaoks prioriteediks, kuigi liit peab vastastikkust ja mõlemapoolset kasulikkust silmas pidades ka kahepoolseid läbirääkimisi; väljendab heameelt Doha vooru raames Nairobis toimunud WTO ministrite konverentsil saavutatud kokkuleppe üle; avaldab kahetsust selle piiratud ulatuse ja tagasihoidliku eesmärgipüstituse pärast, kuid rõhutab, et see annab võimaluse liikuda Doha arengukavast edasi ja võtta WTOs lõpuks ometi paremini arvesse praegust ülemaailmset majanduse olukorda ja oma liikmesriikide majanduslikku kaalu; palub komisjonil töötada välja ka konkreetne kaubandustrateegia teatavate piirkondade, eelkõige Aasia suhtes, võttes arvesse äsja sõlmitud Vaikse ookeani ülest partnerluslepingut;
12. kordab, et oluline on järgida Euroopa ja rahvusvahelisi relvakaubanduse eeskirju, eelkõige ÜRO relvakaubanduslepingut ja ELi relvaekspordi toimimisujuhendit;
13. rõhutab, et ELi kaubanduspoliitika oluline osa on ka ekspordikontrolli tõhus õiguslik reguleerimine; palub sellega seoses komisjonil ajakohastada kahesuguse kasutusega kaupade ekspordikontrolli käsitlevaid ELi õigusakte, et järgida ELi strateegilisi eesmärke ja universaalseid väärtusi;

14. rõhutab ELi vajadust tagada oma naaberriikide stabiilsus ning kutsub ELi üles tegutsema idapoolsete ja Vahemere piirkonna naaberriikide parema majandusliku integreerimise nimel, eelkõige arendades nendega kaubandussuhteid;
15. ergutab komisjoni jätkama jõupingutusi teabevahetuse, läbipaistvuse ja läbirääkimisdokumentidele juurdepääsu valdkonnas ning parandama ühtlasi koordineerimist ja teabevahetust volinike ja peadirektoraatide, Euroopa välisteenistuse, nõukogu ja parlamendi vahel ning konsulteerimist sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonnaga; rõhutab, et nii nagu parandati juurdepääsu Atlandi-ülese kaubandus- ja investeerimispartnerluse läbirääkimistega seotud dokumentidele, tuleks seda teha ka kõigi muude käimasolevate kaubandusläbirääkimiste dokumentide puhul.

NÕUANDVAS KOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	11.4.2016
Lõpphääletuse tulemus	+: 46 -: 3 0: 7
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Lars Adaktusson, Michèle Alliot-Marie, Nikos Androulakis, Francisco Assis, Petras Auštrevičius, Amjad Bashir, Bas Belder, Goffredo Maria Bettini, Klaus Buchner, James Carver, Fabio Massimo Castaldo, Lorenzo Cesa, Javier Couso Permuy, Andi Cristea, Arnaud Danjean, Georgios Epitideios, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Iveta Grigule, Richard Howitt, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Afzal Khan, Eduard Kukan, Ilhan Kyuchyuk, Ryszard Antoni Legutko, Arne Lietz, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, Andrejs Mamikins, Ramona Nicole Mănescu, David McAllister, Demetris Papadakis, Alojz Peterle, Tonino Picula, Kati Piri, Andrej Plenković, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Sofia Sakorafa, Jaromír Štětina, Miguel Urbán Crespo, Ivo Vajgl, Elena Valenciano, Geoffrey Van Orden, Hilde Vautmans, Boris Zala
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Antonio López-Istúriz White, Tokia Saïfi, Jean-Luc Schaffhauser, Helmut Scholz, György Schöpflin, Igor Šoltes, Bodil Valero
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Beatriz Becerra Basterrechea, Claudiu Ciprian Tănăsescu